

Collegebesluit

Onderwerp: Vaststellen addenda Verantwoordings- en Controleprotocol Jeugdhulp en Wmo Regio Midden- en Zuid-Kennemerland

BBV nr: 2016/537307

1. Inleiding

Ten behoeve van de verantwoording en controle over de bestedingen voor Jeugd en Wmo zijn voor het boekjaar 2015 twee protocollen vastgesteld, het

- Verantwoordings- en Controleprotocol Jeugdhulp Regio Midden- en Zuid-Kennemerland; en het
- Verantwoordings- en Controleprotocol Wmo Regio Midden- en Zuid-Kennemerland.

De protocollen zijn een nadere uitwerking van de contractueel afgesproken verplichting tot verantwoording en controle. Zorgaanbieders leggen op regio-niveau (voor Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemskerk, Heemstede, Velsen en Zandvoort) verantwoording af en laten deze verantwoording indien noodzakelijk door hun accountant controleren. De totale verantwoording omvat de gegevens per individuele regio-gemeente. Verantwoording en controle geschieden hierdoor op eenduidige wijze.

Beide protocollen gelden voor de jaren 2015 en verder. Van diverse zorgaanbieders zijn vragen ontvangen over de toepassing van de protocollen voor het jaar 2016. Na een interne en een regionale evaluatie hebben de regio-gemeenten Midden- en Zuid-Kennemerland gezamenlijk het besluit genomen om de regionale protocollen ook voor het boekjaar 2016 van toepassing te verklaren.

Ervaringen over het verantwoordingsjaar 2015 en de gewijzigde systematiek voor huishoudelijke ondersteuning bij gemeenten Haarlem en Zandvoort vanaf september 2016 geven aanleiding om een beperkt aantal wijzigingen door te voeren in de vorm van een addendum bij beide protocollen.

2. Besluitpunten college

Het college besluit:

1. De toepassing van de regionale protocollen voor Jeugdhulp en Wmo voor het boekjaar 2016 voort te zetten.
2. Het Addendum Verantwoordings- en Controleprotocol Jeugdhulp Regio Midden- en Zuid-Kennemerland vast te stellen.
3. Het Addendum Verantwoordings- en Controleprotocol Wmo Regio Midden- en Zuid-Kennemerland vast te stellen.
4. Het besluit heeft geen financiële consequenties.
5. Het besluit wordt ter kennisname naar de commissie Samenleving gestuurd.
6. De zorgaanbieders worden door middel van toezending van het protocol en de addenda over het besluit geïnformeerd.

3. Beoogd resultaat

Met behulp van de protocollen geven de regio-gemeenten kaders voor verantwoording en controle aan de zorgaanbieders. De gemeenten kunnen aan de hand van de ingediende (gecontroleerde) verantwoordingen de juiste en rechtmatige besteding van middelen voor de uitvoering van de Jeugdwet en Wmo vaststellen. Hoewel gemeenten zorg inkopen bij aanbieders blijven gemeenten zelf (eind)verantwoordelijk voor de juiste en rechtmatige besteding van de bijbehorende middelen.

Door het vaststellen van de addenda voldoen de protocollen aan de laatste inzichten en wordt een vermindering van de administratieve lastendruk bij aanbieders gerealiseerd.

Via dit besluit wordt bevestigd dat de regionale protocollen ook voor het boekjaar 2016 van toepassing zijn en worden de addenda vastgesteld zodat deze in definitieve vorm aan de zorgaanbieders kunnen worden verstrekt.

4. Argumenten

Regionaal versus landelijk protocol

Op dit moment zijn er diverse ontwikkelingen gaande op het gebied van het sociaal domein. Zo is er het i – Sociaal Domein (Informatievoorziening Sociaal Domein voor gemeenten en zorgaanbieders), een gezamenlijk programma van diverse belangenverenigingen van zorgaanbieders en gemeenten (VNG). Het doel van dit programma is om gezamenlijk een effectief stelsel op te bouwen, de kwaliteit van zorg en jeugdhulp te waarborgen en het sociaal domein te vernieuwen. Hiertoe onderscheidt dit programma een aantal thema's waarvan de financiële controle er één is. Het i – Sociaal Domein adviseert gemeenten en zorgaanbieders binnen dit thema om het landelijk 'accountantsprotocol 2016 financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet' toe te passen. Door onze eigen regionale protocollen van toepassing te verklaren voor het jaar 2016 wijken wij als regio-gemeenten dus af van dit advies. Dit betekent dat de door ons gecontracteerde zorgaanbieders niet kunnen volstaan met één verantwoording voor alle gemeenten op basis van dit landelijk protocol maar voor onze regio een eigen verantwoording moeten opstellen en (indien van toepassing) laten controleren. Dit kan leiden tot een extra inspanningsverplichting en lastendruk.

Waarom maken wij dan toch deze bewuste keuze? Hier ligt een aantal argumenten aan ten grondslag.

- Het landelijk protocol is door de beroepsorganisatie van accountants (NBA) als uitvoerbaar aangemerkt. De NBA wijst er echter ook op dat dit protocol gezien moet worden als één van de controlemiddelen die gemeenten ter beschikking staan om zekerheid te krijgen over de bestedingen voor de Wmo en Jeugdwet. Dit impliceert dat aanvullende werkzaamheden noodzakelijk zijn om de vereiste zekerheid te verkrijgen. Dit is ook logisch aangezien een 'landelijke' verantwoording van een zorgaanbieder vanwege de hogere uitgaven door een accountant met een hogere materialiteit gecontroleerd wordt dan een 'regionale' verantwoording. Met andere woorden, de accountant van de zorgaanbieder gaat er met een 'grovere stofkam' doorheen en zal minder waarnemingen op onze regionale productie verrichten. De NBA geeft ook aan dat het streven van gemeenten moet zijn, vanaf het jaar 2017 de accountantscontrole op de productieverantwoordingen achterwege te laten. Door een werkend berichtenverkeer en het invoeren van een aantal belangrijke beheersingsmaatregelen / waarborgen in de processen is dit ook mogelijk. Het is dan ook het streven van onze regio om de mogelijkheden hiertoe te beoordelen en tijdig, aan het begin van het jaar 2017, de benodigde maatregelen te treffen. Wij achten het niet uitvoerbaar om nog voor het jaar 2016 met terugwerkende kracht maatregelen te treffen en zelfstandig bij zorgaanbieders aanvullende controles uit te voeren.
- Als regio hebben wij positieve ervaringen met de toepassing van onze eigen protocollen. Van het merendeel van de regionale aanbieders (met name bij de Wmo) hebben wij een verantwoording ontvangen gebaseerd op ons eigen protocol. Dat een groot aantal aanbieders de verantwoording niet tijdig had ingediend en de controleverklaring niet altijd een goedkeurende strekking had, had veelal te maken met de nieuwe situatie in het overgangsjaar 2015. Een aantal aanbieders is reeds gestart met het uitvoeren van

controles gedurende dit jaar om problemen te voorkomen voor 2016. Hoewel wij ons realiseren dat de regionale protocollen niet toekomstbestendig zijn en voor sommige aanbieders wellicht niet de meest optimale keuze, lijkt het voor ons als regio voor dit jaar nog de beste oplossing. Hierdoor kunnen wij onze insteek op duurzaamheid op een goede manier voortzetten en onze pijlen op 2017 richten in plaats van aan het einde van het boekjaar nog de spelregels te veranderen.

- Daarnaast vinden wij als regio dat een regionale aanbieder, waarbij een groot deel van de omzet in onze regio wordt gerealiseerd ook gehouden is aan de regels / contractvoorwaarden van onze regio-gemeenten als belangrijk(st)e opdrachtgevers. Verantwoording en controle horen daar vanzelfsprekend bij, zorgaanbieders zullen hier aan moeten wennen. Met de landelijke aanbieders die zorg ,verspreid over heel Nederland, leveren maken wij indien mogelijk individuele maatwerkafspraken.

Aanpassing materialiteit

Een belangrijke wijziging in beide protocollen betreft de aanpassing van de materialiteitseis. De materialiteit is voor de accountant van de zorgaanbieder van belang voor het bepalen van de omvang van zijn controlewerkzaamheden. De materialiteit is namelijk een maatstaf die bepaalt of een bedrag of afwijking al dan niet significant is en is onder andere van invloed op de steekproefomvang bij de uit te voeren controles.

In de protocollen 2015 is een materialiteit opgenomen van 0,5% in lijn met de voor het boekjaar 2015 van toepassing zijnde materialiteit voor gemeente Haarlem. Wij hebben in de contacten met zorgaanbieders over 2015 gemerkt dat dit percentage bij veel zorgaanbieders tot onevenredig veel extra werkzaamheden zou leiden bij de accountantscontrole met alle gevolgen van dien voor de door de aanbieders zelf uit te voeren interne controles. Via het toepassen van de hardheidsclausule zijn daarom veel verzoeken tot het verhogen van de materialiteit naar 1% gehonoreerd. Omdat toen reeds geconstateerd is dat de regio-gemeenten voldoende zekerheid verkrijgen met een materialiteitsvereiste van 1% is besloten om dit via de addenda aan te passen voor de protocollen 2016. De rapporteringstolerantie wijzigt op gelijke wijze. Het verhogen van deze percentages levert daarom een efficiencyvoordeel op voor zorgaanbieders.

Uitsluiten belangrijk deel van de 'vrijgevestigden' protocol Jeugdhulp

Aan het addendum bij het verantwoordings- en controleprotocol jeugdhulp is een definitie toegevoegd voor wat wij als regio-gemeenten verstaan onder de term 'vrijgevestigde'. Daarbij is in het addendum opgenomen dat het protocol niet meer van toepassing is op de vrijgevestigden die aan deze definitie voldoen. Uit de ervaringen van vorig jaar is gebleken dat verantwoording en controle in de vorm van een dergelijk protocol voor dit type zorgaanbieders niet haalbaar is. Met deze aanbieders zijn, via de belangrijkste overkoepelende vereniging, afzonderlijke afspraken gemaakt over de wijze van verantwoorden en mogelijkheden tot controle over het boekjaar 2016.

Gewijzigde systematiek huishoudelijke ondersteuning Haarlem en Zandvoort

Doordat bovengenoemde gemeenten vanaf september 2016 weer (her)indiceren op basis van het benodigde aantal uur aan huishoudelijke ondersteuning zijn de prestatieafspraken bij deze cliënten voor dit deel van het jaar niet meer van toepassing. Dit heeft gevolgen voor het bijbehorende toetsingscriterium in het protocol en de toelichtingen hierop. Via het addendum is aan de accountant verduidelijkt op welke wijze hiermee om moet worden gegaan.

Overige kleine wijzigingen

In beide protocollen zijn daarnaast nog enkele kleine wijzigingen doorgevoerd ter nadere verduidelijking voor zorgaanbieders en hun accountants.

5. Risico's en kanttekeningen

Verantwoording van aanbieders komt te laat

Veel aanbieders hebben voor 2015 uitstel aangevraagd voor het indienen van hun verantwoording en waren hierdoor niet tijdig conform de in het protocol opgenomen deadline. Ook waren er aanbieders die geen goedkeurende controleverklaring bij de door hen ingediende verantwoording hebben ontvangen. Beide aspecten zijn van invloed geweest op ons eigen jaarrekeningtraject, zowel op de planning als op het oordeel van onze accountant bij onze jaarrekening. Voor het jaar 2016 is nog sprake van vergelijkbare risico's. Hoewel wij vanzelfsprekend hopen dat aanbieders geleerd hebben van 2015 zal ook het jaarrekeningtraject 2016 een lastig proces worden. Dat wij afwijken van het landelijk protocol en vasthouden aan onze eigen protocollen zal bij sommige aanbieders wellicht tot weerstand leiden. Via brieven, een informatiebijeenkomst, de kwartaalgesprekken en aanvullende 'maatwerk'-gesprekken proberen wij de aanbieders zo goed mogelijk te informeren en verwachtingen met elkaar af te stemmen.

6. Uitvoering

Na besluitvorming zullen beide protocollen inclusief addenda met een begeleidende brief aan de gecontracteerde zorgaanbieders worden aangeboden.

7. Bijlagen

1. Het Addendum Verantwoordings- en Controleprotocol Jeugdhulp Regio Midden- en Zuid-Kennemerland.
2. Het Addendum Verantwoordings- en Controleprotocol Wmo Regio Midden- en Zuid-Kennemerland.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester